

OPRACOWAŁA:

Sylwia Cieślar

Zespół Szkół Szkolno-Przedszkolnych nr 2 w Ustroniu

Smog w Ustroniu – jak sprawdzić czystość powietrza i dbać o jego jakość?

POZIOM EDUKACYJNY:	PRZEDMIOT:
szkoła podstawowa, klasy 1-3	edukacja wczesnoszkolna (edukacja przyrodnicza)

TEMAT PRZEWODNI:

Smog w Ustroniu – jak sprawdzić czystość powietrza i dbać o jego jakość?

CEL LEKCJI:

rozumienie, czym jest smog i skąd się bierze w Ustroniu, wskazywanie źródeł zanieczyszczeń powietrza w regionie, ukazanie obecności pyłu w powietrzu poprzez wykonanie prostych doświadczeń, budowanie poczucia sprawczości – wskazanie na możliwość wpływu na poprawę jakości powietrza (zero waste, oszczędzanie energii).

METODY PRACY / DZIAŁANIA NA LEKCJACH:

Ćwiczenia praktyczne:

- „Pułapka na pył” – kartka z wazeliną wystawiona na zewnątrz, filtr z waty w butelce – pokazuje, jak działa oczyszczanie powietrza,

Ćwiczenia terenowe

- porównanie pułapek na pył zlokalizowanych w różnych miejscach (przy drodze, w parku),

Ćwiczenie z zakresu sprawczości zgodne z filozofią zero waste:

- „Strażnik energii” – wyznaczenie dyżurnego, który będzie odpowiedzialny za pilnowanie, by światła nie świeciły się niepotrzebnie (np. na przerwach),
- „Zielony parapet” – sadzenie roślin w doniczkach i ustawianie ich na parapetach (tworzą tlen, oczyszczają powietrze),
- „Mały ekspert” – dzieci przygotowują plakat o smogu dla rodziców,
- lampiony ze słoików – wykorzystanie starych słoików do stworzenia nowego produktu, zimowe-

go lampionu,

Ćwiczenia z wyobraźni

- „Wyobraź sobie Ustroń bez smogu – jak wygląda?” – opowiadanie,

Ćwiczenia z lokalności i regionalności:

- pokaz zimowych zdjęć Ustronia – z widocznym smogiem,
- sprawdzenie aktualnej jakości powietrza w aplikacji Airly lub GIOŚ,

Ćwiczenia oparte na międzypokoleniowości

- Rozmowa z dziadkami/rodzicami: Jak kiedyś ogrzewano domy? Czy było więcej dymu? – omówienie wywiadów w klasie.

UWAGI DO LEKCJI:

- Eksperyment „pułapka na pył” wymaga przygotowania dzień wcześniej (kartki na zewnątrz).
- Zadbaj o bezpieczeństwo – dzieci nie wychodzą same na ruchliwe ulice.
- Warto połączyć lekcję z edukacją ekologiczną i zdrowotną (wpływ smogu na zdrowie).

(EKO)INSPIROWNIK NAUCZYCIELSKI. MATERIAŁY I DODATKOWE MULTIMEDIA:

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, 16.01.2026, <https://www.gov.pl/web/gios>

aplikacja „Airly

Entri Polska, *Dlaczego musimy zadbać o czyste powietrze? Czym jest SMOG?*, YouTube, 16.01.2026, <https://www.youtube.com/watch?v=bajQkO9G6uk>

Mali Wielcy Odkrywczy, *Historia o smogu. Bajka edukacyjna dla dzieci*, YouTube, 16.01.2025, <https://www.youtube.com/watch?v=dDPPuvt9z0o>

plakaty „STOP SMOG” – do pobrania z portali ekologicznych.

Infografiki:

Województwo Śląskie, *Mogę zatrzymać smog – infografiki*, 16.01.2026, <https://powietrze.slaskie.pl/pl/infografiki/moge-zatrzymac-smog---infografiki.html?utm>

Krakowski Alert Smogowy, *Materiały kreatywne*, 16.01.2026, https://smog.edu.pl/materialy-kreatywne-inf?utm_source

Mazowsze. Serce Polski, *Ulotki, plakaty*, 16.01.2026, https://www.powietrze.mazovia.pl/do-pobrania/ulotki-plakaty?utm_source

SŁOWA KLUCZE:

smog, powietrze, czystość powietrza, Ustroń, ekologia, zero waste, zdrowie, eksperyment, przyroda.

Ilustracje poglądowe wygenerowane przez CHAT GPT:

KARTA PRACY

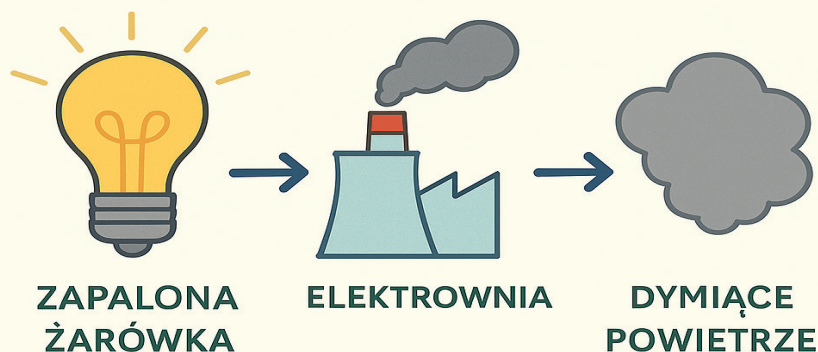
Eksperymenty do wykonania

Pułapka na pył	Filtr z waty
	

Ilustracja poglądowa.

Jak gaszenie światła w sali wpływa na jakość powietrza (CHAT GPT)

DLACZEGO GASZENIE ŚWIATŁA POMAGA POWIETRZU?

Plakat STOP SMOG do powieszenia w sali:

